

Nevoia de transparenta a societatii civile, punct de plecare in campania de amendare a Legii 52/2003

- Concluzii rezultate din exersarea aplicarii Legii 52/2003 de catre ong-uri si partenerii sociali -

Societatea civila din toate cele 8 regiuni ale Romaniei are nevoie de amendarea Legii 52/2003 pentru un acces mai facil la decizia publica. Aceasta este concluzia la care a ajuns echipa Academiei de Advocacy dupa ce a acordat asistenta tehnica liderilor societatii civile din cele mai importante orase din Romania. Demersul de amendare a Legii 52/2003, initiat de catre Academia de Advocacy, tine cont de modul in care reprezentantii societatii civile au comunicat cu institutiile publice locale si nationale si valorifica experienta liderilor care au colaborat cu Academia.

In 2011, reprezentantii societatii civile au folosit Legea 52/2003 pentru a solicita institutiilor publice sa transmita proiectele de acte normative, cu cel puțin 30 de zile înainte de supunerea lor spre analiză, avizare și adoptare. In majoritatea covarsitoare a cazurilor, reprezentantii institutiilor publice nu au raspuns solicitarii sau au transmis selectiv doar o parte a proiectelor de acte normative.

Concluzia: dialogul cu institutiile publice este unul greoi, nu sunt respectate termenele prevazute de lege, iar responsabilitatea este pasata in mod deliberat catre angajatul nominalizat sa raspunda cererilor in baza Legii 52/2003, protejand astfel, adevaratul decident - primarul, presedintele de Consiliu Judetean sau ministrul. Cereri in baza legii 52/2003 pentru transmiterea proiectelor de acte normative, insotite de expunerea de motive si nota de fundamentare, au fost trimise catre institutiile publice din orasele Cluj, Bacau si Ploiesti.

O alta carenta semnalata de catre colaboratorii Academiei de Advocacy, a fost absenta regulilor clare si transparente de organizare a unei dezbateri publice. Astfel, este confirmata lipsa unei proceduri minimale de organizare a dezbaterilor, la nivelul institutiilor publice, fapt care duce la mimarea procesului de consultare a societatii civile. Unul dintre reprezentantii societatii civile din orasul Calarasi a initiat o campanie numita sugestiv "Grupul pentru Transparenta Decizionala". Acesta a inceput deja demersuri de promovare a prevederilor Legii 52, de conturare a unei proceduri minimale de consultare publica, in acord cu practicile existente în statele membre ale Uniunii Europene.

Cu asistenta tehnica din partea Academiei de Advocacy, au fost trimise cereri in baza legii 544/2001 pentru colectarea de date cu privire la respectarea transparentei decizionale si derularea procesului de consultare a cetatenilor, la autoritatile publice din orasele Arad, Ploiesti, Drobeta Turnu Severin, Craiova si Slatina. Intrebate daca exista un regulament de organizare al dezbaterilor publice sau o procedura minimala de consultare, institutiile au evitat un raspuns ferm negativ. Primaria municipiului Craiova, de exemplu, a raspuns: "Dezbaterile publice organizate de primarie sunt organizate in conformitate cu prevederile Legii 52/2003, privind transparenta decizionala in administratia publica".

Legea 52/2003 s-a dovedit a fi un instrument important pentru monitorizarea accesului la informatie a societatii civile si pentru interventia in procesul de elaborare al actelor normative, la nivel local, judetean si national. Perceptia generala este ca Legea 52/2003 poate fi extrem de utila societatii civile, daca institutia publica este determinata sa respecte prevederile in vigoare.

Totusi, exista situatii la nivelul tarii, in care institutiile publice sunt deschise dialogului. Consiliul Judetean Bihor a integrat propunerile unui grup de lideri locali, transmise printr-o depozitie formulata la un proiect aflat in consultare publica, si a imbunatatit un caiet de sarcini privitor la externalizarea serviciilor sociale. Acest exemplu arata cat de importanta este Legea 52/2003 si justifica nevoia de a o imbunatati pentru a-i incuraja pe toti cei care doresc sa se implice in luarea deciziilor publice.

Exemplele si informatiile de mai sus au la baza experienta echipei Academiei de Advocacy, in cadrul proiectului Partener Activ si Implicat, care are drept scop dezvoltarea de competente civice si sociale pentru 800 de reprezentanți ai partenerilor sociali, ai asociațiilor de IMM, ai mass-media si ai organizatiilor nonguvernamentae, din cele 8 regiuni ale tarii. Beneficiarii proiectului au șansa de a participa la activități de instruire și acțiuni practice de intervenție în procesul decizional de la nivel local, la nivel regional, național și european.